

Naudas plūsmas pārskata sagatavošana piemēros

Naudas plūsmas pārskatu atbilstoši Latvijas grāmatvedības standartam Nr. 2 «Naudas plūsmas pārskats» (turpmāk — LGS Nr. 2) lielākā daļa uzņēmumu sagatavo ne biežāk kā vienu reizi gadā. Tādēļ parasti šis process sagādā grūtības. Tomēr, ja izveidojas izpratne par kopsakarībām un piemērojamajiem pamatprincipiem, naudas plūsmas pārskata sagatavošanas process sagādā azartu un prieku, kā arī neaizņem daudz laika.

Sākotnēji jāpieņem lēmums, kuru naudas plūsmas pārskata sagatavošanas shēmu izvēlēties, jo naudas plūsmas pārskatā pamatdarbības naudas plūsmu uzrāda, izmantojot:

- tiešo metodi — uzrādot faktiski saņemtās un samaksātās naudas summas sadalījumā pa nozīmīgākajiem veidiem, piemēram, ieņēmumi no preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas, maksājumi piegādātājiem, darbiniekiem un pārējiem pamatdarbības izdevumiem;
  - netiešo metodi — koriģējot peļņu vai zaudējumus pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem par darījumiem, kuri nav saistīti ar naudu vai tās ekvivalentiem, piemēram, uzkrājumiem, valūtas kursa svārstībām, pamatlīdzekļu amortizāciju utt.
- Atbilstoši LGS Nr. 2 12.⁴ punktam:

«Naudas plūsmas pārskata shēmu nākamajā pārskata gadā maina tikai tad, ja to prasa īpaši apstākļi un ja pēc vienas un tās pašas shēmas pārskats ir sagatavots vismaz divus gadus pēc kārtas. Maiņas iemeslu paskaidro finanšu pārskatu pielikumā.»

Turpmāk sniegts strukturēts piemērs, kā, soli pa solim analizējot bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņu grupas, iespējams sasniegt nepieciešamo mērķi — saprotamu, atbilstoši netiešās metodes shēmai sagatavotu naudas plūsmas pārskatu.

IEVA LIEPIŅA,
zvērīnāta revidente,
sertificēta nodokļu
konsultante,
SIA Ievas Liepiņas
birojs valdes locekle,
www.liepinasbirojs.lv

1. solis Ilgtermiņa ieguldījumi un pamatlīdzekļi

Aktīvs	31.12.2010., Ls	31.12.2009., Ls
Ilgtermiņa ieguldījumi		
Nemateriālie ieguldījumi		
Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	900	1100
Nemateriālie ieguldījumi kopā	900	1100
Pamatlīdzekļi		
Ēkas un būves	100 000	2500
Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs	2500	2390
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	2000	1000
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātos pamatlīdzekļos	4800	5500
Pamatlīdzekļi kopā	109 300	11 390

Nemateriālo ieguldījumu vērtība
31.12.2010. mīnus vērtība 31.12.2009.
 $900 - 1100 = -200$ Ls

Pārskata periodā:

- iegādāti nemateriālie ieguldījumi 100 Ls
- aprēķināts nemateriālo ieguldījumu nolietojums 300 Ls

Pamatlīdzekļu vērtība 31.12.2010. mīnus
vērtība 31.12.2009. $109\,300 - 11\,390 =$
 $97\,910$ Ls

Pārskata periodā:

- iegādāti pamatlīdzekļi 70 345 Ls, t.sk.
  - norakstīts no iepriekš samaksātiem avansiem 1000 Ls
  - iegādāts finanšu līzings 12 400 Ls
  - samaksāts bezskaidrā naudā 56 945 Ls
- veikta pamatlīdzekļu pārvērtēšana 30 000 Ls (naudas plūsmas pārskatā neuzrāda, jo grāmatojumu rezultātā vienādi palielinās gan bilances aktīva, gan pasīva vērtība)
- veikti ilgtermiņa ieguldījumi nomātos pamatlīdzekļos 150 Ls
- ilgtermiņa ieguldījumi nomātos pamatlīdzekļos norakstīti pārskata perioda izdevumos 850 Ls
- aprēķināts pamatlīdzekļu nolietojums 2390 Ls
- samaksāti avansi par pamatlīdzekļiem 2000 Ls
- norakstīta pārdoto pamatlīdzekļu atlikusī vērtība finanšu uzskaitē 345 Ls

- atzīti ienākumi no pamatlīdzekļu pārdošanas 1200 Ls (bez pievienotās vērtības nodokļa), t.sk.
  - saņemti līdz bilances datumam 640 Ls
  - līdz bilances datumam vēl nesaņemti ienākumi 560 Ls

Naudas plūsma no nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu kustības

Pamatdarbības naudas plūsma Ls

Korekcijas:		
Pamatlīdzekļu nolietojums (+)	2390	
Nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumi (+)	300	
Norakstīti ilgtermiņa ieguldījumi nomātos pamatlīdzekļos	850	
Pārdoto pamatlīdzekļu atlikusī vērtība (+)	345	
Ienākumi no pamatlīdzekļa pārdošanas (-)	-1200	
Korekcijas kopā	2685	
Korekcijas		
Debitoru parādu atlikumu pieaugums (-) par nesaņemtiem ienākumiem no pamatlīdzekļu pārdošanas	560	
Piegādātājiem, darbuņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieauguma (+) vai samazinājuma (-) korekcija par līzingā iegādāto pamatlīdzekļu vērtību	-12 400	
Korekcijas kopā	-11 840	
Pamatdarbības neto naudas plūsma	-9155	

Ieguldīšanas darbības naudas plūsma

Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	-57 045	
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātos pamatlīdzekļos	-150	
Samaksāti avansi par pamatlīdzekļiem	-2000	
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas	640	
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma	-58 555	
Pārskata gada neto naudas plūsma no nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu kustības	-67 710	

2. solis Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi un debitori

Aktīvs	31.12. 2010., Ls	31.12. 2009., Ls
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		
Aizdevumi sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	2400	-
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi kopā	2400	-
Apzīmējamie līdzekļi Debitori		
Pircēju un pasūtītāju parādi	10 090	9050
Citi debitori	1400	2000
Aizdevumi sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	330	2400
Nākamo periodu izmaksas	460	280
Debitori kopā	12 280	13 730

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumu vērtība 31.12.2010. mīnus vērtība 31.12.2009. 2400 - 0 = 2400 Ls

Pārskata periodā ilgtermiņa aizdevumi sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai izveidojušies līdz 31.12.2009. izsniegtajam aizdevumam 2400 Ls apmērā, pagarinot atmaksas termiņu.

Debitoru vērtība 31.12.2010. mīnus vērtība 31.12.2009. 12 280 - 13 730 = -1450 Ls

- Pārskata periodā:
- izsniegti aizdevumi (bilances postenis «Citi debitori») 3400 Ls
  - saņemti ieņēmumi no aizdevumu atmaksas (bilances postenis «Citi debitori») 4000 Ls
  - izsniegti aizdevumi sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai 330 Ls
  - aprēķināti un peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzīti procenti par aizdevumiem 500 Ls
  - saņemti procenti par aizdevumiem 375 Ls

Naudas plūsma no ilgtermiņa finanšu ieguldījumu un debitoru kustības

Pamatdarbības naudas plūsma Ls		
Korekcijas:		
Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi (-)	-500	
Korekcijas kopā	-500	

Korekcijas		
Debitoru parādu atlikumu pieaugums (-) vai samazinājums (+), kas koriģēts par:	1450	
Izsniegti aizdevumi (bilances postenis «Citi debitori»)	3400	
Ieņēmumi no aizdevumu atmaksas (bilances postenis «Citi debitori»)	-4000	
Izsniegti aizdevumi sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	330	
Aprēķinātie procenti minus saņemtie procenti par aizdevumiem	125	
No īstermiņa uz ilgtermiņa prasījumiem pārklassificētie aizdevumi sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	-2400	
Korekcijas kopā	-1095	
Pamatdarbības neto naudas plūsma	-1595	

Ieguldīšanas darbības naudas plūsma

Izsniegtie aizdevumi	-3400	
Izsniegtie aizdevumi sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	-330	
Ieņēmumi no aizdevumu atmaksas	4000	
Saņemtie procenti	375	
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma	645	
Pārskata gada neto naudas plūsma no ilgtermiņa finanšu ieguldījumu un debitoru kustības	-950	

3. solis Pašu kapitāls un uzkrājumi

Pasīvs	31.12. 2010., Ls	31.12. 2009., Ls
Pašu kapitāls		
Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	32 750	2 750
Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	30 000	-
Nesadalītā peļņa:		
a) iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa	5900	5400
b) pārskata gada nesadalītā peļņa	3600	2560
Pašu kapitāls kopā	72 250	10 710
Uzkrājumi		
Citi uzkrājumi	2550	1480
Uzkrājumi kopā	2550	1480

Pašu kapitāla vērtība 31.12.2010. minūs vērtība 31.12.2009. 72 250 – 10 710 = 61 540 Ls

- Pārskata periodā:
- palielināts pamatkapitāls par 30 000 Ls, t.sk.,
    - saņemot iemaksu bezskaidrā naudā 10 000 Ls
    - saņemot mantisko ieguldījumu, t.i., kapitalizējot kreditora prasījumu 20 000 Ls
  - palielināta ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve 30 000 Ls (naudas plūsmas pārskatā neuzrāda, jo grāmatojumu rezultātā vienādi palielinās gan bilances aktīva, gan pasīva vērtība)
  - aprēķinātas un izmaksātas dividendes 2060 Ls

Uzkrājumu vērtība 31.12.2010. minūs vērtība 31.12.2009. 2550 – 1480 = 1070 Ls

Naudas plūsma no pašu kapitāla un uzkrājumu kustības

Pamatdarbības naudas plūsma	Ls
Korekcijas:	
Uzkrājumu veidošana (izņemot uzkrājumus nedrošiem parādiem) (pieaugums (+) vai samazinājums (-))	1070
Korekcijas kopā	<u>1070</u>
Pamatdarbības neto naudas plūsma	1070

Finansēšanas darbības naudas plūsma

Ieņēmumi no akciju un obligāciju emisijas vai kapitāla līdzdalības daļu ieguldījumiem	10 000
Izmaksātas dividendes	-2060
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma	<u>7940</u>

Pārskata gada neto naudas plūsma no pašu kapitāla un uzkrājumu kustības	<u><u>9010</u></u>
--	--------------------

4. solis Kreditori

Pasīvs	31.12. 2010., Ls	31.12. 2009., Ls
Kreditori		
Ilgtermiņa kreditori		
Citi aizņēmumi	9600	-
Atliktā nodokļa saistības	3350	380
Nākamo periodu ieņēmumi	4100	-
Ilgtermiņa kreditori kopā	<u>17 050</u>	<u>380</u>
Īstermiņa kreditori		
Aizņēmumi no kredītiestādēm	20 000	-
Citi aizņēmumi	4080	-
No pircējiem saņemtie avansi	690	160
Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem	10 750	3730
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas	2140	1940
Pārējie kreditori	2320	7000
Nākamo periodu ieņēmumi	510	1300
Uzkrātās saistības	1 140	250
Īstermiņa kreditori kopā	<u>41 630</u>	<u>14 380</u>
Kreditori kopā	<u>58 680</u>	<u>14 760</u>

Kreditoru vērtība 31.12.2010. minūs vērtība 31.12.2009. 58 680 – 14 760 = 43 920 Ls

- Pārskata periodā:
- pamatkapitāla palielināšanai kapitalizēts kreditora parāds 20 000 Ls
  - apmaksātas finanšu līzings saistības (bez pievienotās vērtības nodokļa) 1094 Ls
  - kredītlīnijas ietvaros no kredītiestādes
    - saņemts aizņēmums 35 400 Ls
    - atmaksāts aizņēmums 15 400 Ls (Atbilstoši LGS Nr. 2 prasībām kredītlīnijas kustību naudas plūsmas pārskatā uzrāda neto vērtībā!)
  - ilgtermiņa ieguldījumu izveidošanai saņemts ES fondu atbalsta finansējums 5000 Ls
  - par kredītlīnijas lietošanu aprēķinātie procenti 496 Ls
  - par kredītlīnijas lietošanu samaksātie procenti 450 Ls

Naudas plūsma no kreditoru kustības

Pamatdarbības naudas plūsma	Ls
Korekcijas:	
procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas (+)	496
Korekcijas kopā	<u>496</u>
Korekcijas	
piegādātājiem, darbuizpildītājiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieaugums (+) vai samazinājums (-), kas koriģēts par:	43 920
<i>Pamatkapitāla palielināšanai kapitalizēts kreditora parāds</i>	<i>20 000</i>
<i>Kredītlīnijas izmaiņu neto vērtība</i>	<i>-20 000</i>
<i>Saņemts ES fondu atbalsta finansējums</i>	<i>-5 000</i>
<i>Par kredītlīnijas lietošanu aprēķinātie, bet nesamaksātie procenti</i>	<i>-46</i>
<i>Izdevumi nomāta pamatlīdzekļa izpirkumam</i>	<i>1 094</i>
Korekcijas kopā	<u>39 968</u>
Pamatdarbības neto naudas plūsma	39 968

Finansēšanas darbības naudas plūsma

Saņemtie aizņēmumi	20 000
Saņemtās subsīdijas, dotācijas, dāvinājumi vai ziedojumi	5000
Izdevumi nomāta pamatlīdzekļa izpirkumam	-1094
Izdevumi procentu maksājumiem	-450
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma	<u>23 456</u>

Pārskata gada neto naudas plūsma no kreditoru kustības	<u><u>63 920</u></u>
---	----------------------

5. solis Peļņas vai zaudējumu aprēķins

2010. gada peļņas vai zaudējumu aprēķina fragments	Ls
Pārskata perioda peļņa pirms nodokļiem	6690
Atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis	-2970
Par pārskata gadu aprēķinātais uzņēmumu ienākuma nodoklis	-120
Pārskata perioda neto peļņa	<u><u>3600</u></u>

Pārskata periodā faktiski samaksāts uzņēmumu ienākuma nodoklis (bez ieturējumu nodokļa no maksājumiem ne-rezidentiem) 4305 Ls apmērā.

Naudas plūsma no peļņas vai zaudējumu aprēķina korekcijām

Pamatdarbības naudas plūsma

Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem 6690
Korekcijas

piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieaugums (+) vai samazinājums (-), kas koriģēts par:	
<i>Peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzītais atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis</i>	-2970
<i>Periodā aprēķinātā un samaksātā uzņēmumu ienākuma nodokļa starpība</i>	4185
<i>Korekcijas kopā</i>	1215

Bruto pamatdarbības naudas plūsma	7905
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	-4305
Pamatdarbības neto naudas plūsma	3600

Pārskata gada neto naudas plūsma no peļņas vai zaudējumu aprēķina korekcijām

3600

6. solis Valūtas kursa svārstības

Pārskata periodā valūtas kursa svārstību rezultātā radušies zaudējumi 5500 Ls, t.sk.

- naudas un naudas ekvivalentu (ieguldījumu, kuriem, skaitot no to iegādes dienas, dzēšanas termiņš nepārsniedz 90 dienas) posteņiem — peļņa 430 Ls
- debitoru posteņiem — zaudējumi 6350 Ls
- kreditoru posteņiem — peļņa 420 Ls

Naudas plūsma no valūtas kursa svārstībām

Pamatdarbības naudas plūsma Ls

Korekcijas:	
peļņa (-) vai zaudējumi (+) no ārvalstu valūtas kursa svārstībām	5500
Korekcijas kopā	5500

Korekcijas

debitoru parādu atlikumu pieaugums (-) vai samazinājums (+), kas koriģēts par:	
<i>Zaudējumiem no valūtas kursa svārstībām</i>	-6350
piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieaugums (+) vai samazinājums (-), kas koriģēts par:	
<i>Peļņu no valūtas kursa svārstībām</i>	420
Korekcijas kopā	-5930
Pamatdarbības neto naudas plūsma	-430

Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts	430
Pārskata gada neto naudas plūsma no valūtas kursa svārstībām	0

Apkopojot iepriekšējos 6 soļos paveikto, tiek iegūts sabiedrības 2010. gada naudas plūsmas pārskats

Naudas plūsma pārskata periodā kopā

Pamatdarbības naudas plūsma Ls	
Peļņa vai zaudējumi pirms ārkārtas posteņiem un nodokļiem	6690
Korekcijas:	

amatlīdzekļu nolietojums (+)	2390
nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījumi (+)	300
norakstīti ilgtermiņa ieguldījumi nomātos amatlīdzekļos	850
uzkrājumu veidošana (izņemot uzkrājumus nedrošiem parādiem) (pieaugums (+) vai samazinājums (-))	1070
peļņa (-) vai zaudējumi (+) no ārvalstu valūtas kursa svārstībām	5500
pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi (-)	-500
procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas (+)	496
pārdoto amatlīdzekļu atlikusī vērtība (+)	345
ienākumi no amatlīdzekļa pārdošanas (-)	-1200
Korekcijas kopā	9251

Peļņa vai zaudējumi pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa saistību atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām	15 941
--	---------------

Korekcijas

debitoru parādu atlikumu pieaugums (-) vai samazinājums (+)	-19 285
piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieaugums (+) vai samazinājums (-)	41 603
Korekcijas kopā	22 318
Bruto pamatdarbības naudas plūsma	38 259
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem	-4305
Pamatdarbības neto naudas plūsma	33 954

Ieguldīšanas darbības naudas plūsma

Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	-57 045
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātos amatlīdzekļos	-150
Samaksāti avansi par amatlīdzekļiem	-2000
Ieņēmumi no amatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas	640
Izsniegtie aizdevumi	-3400
Izsniegtie aizdevumi sabiedrības līdzīpašniekiem un vadībai	-330
Ieņēmumi no aizdevumu atmaksas	4000
Saņemtie procenti	375
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma	-57 910

Finansēšanas darbības naudas plūsma

Ieņēmumi no akciju un obligāciju emisijas vai kapitāla līdzdalības daļu ieguldījumiem	10 000
Saņemtie aizņēmumi	20 000
Saņemtās subsīdijas, dotācijas, dāvinājumi vai ziedojumi	5000
Izdevumi nomāta amatlīdzekļa izpirkumam	-1094
Izdevumi procentu maksājumiem	-450
Izmaksātās dividendes	-2060
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma	31 396

Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts	430
Pārskata gada neto naudas plūsma	7870

Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā	730
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	8600